

LYDIGHED = lydriad på danska

Lydriad med gemyt

Lydriad på danska? Räcker det inte med att bli kommenderad på svenska kan man ju undra? Det är ju nog så svårt bara det... Vi i södra lo hade bjudit in Tina och Laila från Danmark för att vi var lite nyfikna på hur de danska lydriadklasserna går till. Så, Tina och Laila tog en tur över bron tillsammans med Tinans två vovvar.

Det var ett gäng förväntansfulla mattar med tillhörande långnosar som träffades en lördag i februari i ett ridhus uppe i Vedby, en bit ifrån Klippan. Dagen inleddes med att alla fick presentera sig och berätta lite om sina hundar. Sedan berättade Tina och Laila ingående om skillnaderna mellan den svenska lydriadklass 1 och den danska (se nästa sida). Detta var mycket intressant. Det visade sig att den danska lydriaden utan tvekan verkar vara betydligt mer "gemytlig" än den svenska. Det är alltså ingen myt att gemytet bor på andra sidan sundet. :-)

Något som jag tyckte lät väldigt sunt var att man i Danmark är lite mer human i sin bedömning av nybörjarekipagen. Man tittar inte lika mycket på alla detaljer som positioner m.m. i ettan som man gör i de högre klasserna. Mycket bra tycker jag. Då blir det ju lite mer uppmuntrande och roligt att tävla de första gångerna. Vi måste betänka att vi i Sverige faktiskt tappar tävlande. Kanske är det dags att tänka till i frågan om vi vill ha fler som tävlar i lydriad och bruks.

Momenten är ganska lika men en av de största skillnaderna är att den danske domaren faktiskt uppmuntrar att man berömmar och belönar sin hund. Ja, du hörde rätt! Man får belöna sin hund under tävlingen. Det finns en speciell belöningsruta som man får gå till mellan momenten, medan domaren berättar för skrivaren vad hon/han ska skriva i protokollet. Domaren sköter annars hela ruljangsen själv, ingen tävlingsledare i sikte här inte.

En annan skillnad är att mellan varje moment så ska kopplet på och detta innan man kan räkna momentet som slut, så det är till att ha flinka fingrar, det vill jag lova. Vi var flera som hade lite problem med detta. Man vill ju att det ska gå undan så att man kan få berömma sin ögonsten efter utfört moment. :-)

Ett moment som inte är med i vår lydriadklass 1 är vittringsrapporteringen. Den är dock med i den danska motsvarigheten. Yran överraskade mig genom att glatt springa ut och noggrant nosa igenom alla pinnarna för att sedan markera den rätta som om det vore det mest naturliga i hela världen. Detta trots att jag inte har tränat lydriad på flera månader och vittringsrapporteringen har vi inte sysslat med på säkert ett halvår. Gissa om matte var stolt över det lilla yrvädret då *ler*!

Avslutningsvis vill jag verkligen passa på att tacka alla som var med och gjorde vår dag så inspirerande och trivsamt! Tack till Tina och Laila som kom med många värdefulla tips och tankar denna

dag. Vi hade jättekul och detta var precis vad jag behövde för att komma igång med lydnaden igen. Till sommaren kanske vi blir ett gäng som med tar oss över sundet för att slåss om platserna på ”pallen”.

Here we come Denmark!

Vid datorn,

Camilla med Yran

(LP 1 Springmist's Miss-Take)

FAKTA:

LYDNADSREGLER I DANMARK

Lydnadsreglerna i Danmark kan vid en första anblick te sig ganska lika, men när man granskar dem närmare finns en del intressanta skillnader. Klassindelning från lydnadsklass I via II:an och III:an till elit är som här, men det är bara elitklassen som är exakt likadan. Det danska lydnadschampionatet delas ut i lydnadsklass III och inte i elit som här i landet. För er som varit med ett tag vet att det var så här förr också.

Lydnadsklass I DK

Maxpoäng är 180 p
Tandvisning 10 p 6 %
Linförighet 20 p 11 %
Ställande under gång 20 p 11 %
Hopp 20 p 11 %
Fjärrdirigering 30 p 17 %
Inkallning 30 p 17 %
Vittringsapportering 20 p 11 %
Platsliggning 20 p 11 %
Helhetsintryck 10 p 6 %

belöna din hund. Vän av ordning kan tycka att det här måste ju ta lång tid och det gör det ju givetvis. Men, det finns ingen tävlingsledare utan domaren är både domare och tävlingsledare. Till sin hjälp finns en sekreterare som sitter i ett tält. Medan du belönar din hund går domaren till tältet och avger sin bedömning till sekreteraren. Mer likt en utställnings-ring. Det visas inga poäng utan det blir en överraskning.

Med de danska lydnadsproven tillåter i högre grad att du tävlar med både unga hundar samt att du som förare är ganska oerfaren. I och med att du får belöna mellan momenten så blir inte steget så långt från träning till tävling samt att eventuella mentala blockeringar får möjlighet till upplösning när du går till sidan med din hund och leker lite eller ger lite godis. Det blir en stund där du kan pusta ut och ta nya krafter. Tävlingen upplevs vara mer på de tävlandens villkor än att det slaviskt skall följas någon bestämd mall med militärisk precision. Bara det faktum att hunden tillåts skälla till och gnälla gör

Lydnadsklass I S

Maxpoäng är 200 p
Tandvisning 10 p 5 %
Linförighet 40 p 20 %
Ställande under gång 30 p 15 %
Hopp 20 p 10 %
Läggande under gång 20 p 10 %
Inkallning 30 p 15 %
Apportering 10 p 5 %
Platsliggning 30 p 15 %
Helhetsintryck 10 p 5 %

Den stora skillnaden mellan Sverige och Danmark består i hur tävlingen går till, vad du som tävlande får göra samt hur du bedöms. Danskarnas inställning är att alla moment skall vara med från början men i mycket enklare versioner till att börja med. T ex ingår vittringsapportering redan i I:an. Sedan krävs inte lika stor exakthet i de lägre klasserna. Man har till och med olika avdragssystem beroende på klass. Men den allra största skillnaden är att du som förare får lov till att belöna din hund med leksak/godis mellan varje moment. Efter att momentet är slut måste du koppla din hund och så får du gå till en utpekad plats utmed ringside där du får

att anspänningen som många får för att de vill/önskar att hunden skall vara tyst, gör att det faktiskt skälls och gnälls mindre... Givetvis, skall du ha framgångar i elitklass måste hunden lära sig vara helt tyst, men dit är det ju långt och varför börja din karriär med att ständigt uppmana din hund att vara tyst när både du och hunden är spända och nervösa. Många unga och/eller orutinerade hundar skäller och gnäller pga stress inför en uppgift de inte är riktigt vana vid samtidigt som matte/husse är väldigt spända och konstiga. Med det danska systemet så får både hund och förare en positiv upplevelse av att tävla och då kommer ekipaget med

tiden att bli mer erfarna och därmed även tystare. I Sverige säger vi ofta att det är adressyr att tävla och det gäller framförallt för unga hundar. I Danmark upplever man det inte så, och framförallt vill man inte ha det så, utan här tävlar man för att det är roligt. Man kan ju undra vem som lyckas bäst i längden? De Danska Mästerskapen avgörs t ex i alla klasser, dvs från lydnadsklass I till elit. Man har kval och de 20 bästa får ställa upp på DM, vilket är en hederssak. Tänk vilken morot även för yngre förmågor.

Tandvisning 10 p

Den stora skillnaden här är att det är du själv som visar hundens tänder för domaren men då menar jag ALLA tänderna. Först ena sidan inkl. kindtänderna, sedan framtänderna och till sist andra sidan. Det kräver en del träning för att få in rätt grepp eftersom du får avdrag om du har handen framför ögonen.

Linförighet 20 p

Den danska kommenderingen är inte lika militärisk som den svenska. Alla moment avslutas med att domaren säger Ja tack! Under momentet linförighet får du vid väl valda tillfällen med rösten berömma din hund. Det måste finnas 15 sekunder sammanhängande tid utan belöning. Rörelser som ingår är vanlig marsch, höger om och vänster om, raka halter samt språngmarsch med höger om och vänster om. Övningen avslutas med stegförflytningar, 2 steg fram och 2 steg bak. Lite vingel och lite sneda sitt accepteras utan man bedömer i högre grad hundens glädje och arbetsvilja. OCH för coliefolk lite revolutionerande, INGET AVDRAG FÖR LJUD!!!! Ja, hunden får inte stormskälla hela momentet igenom men lite smågläfs och ett par skall är inget som oroar danskarna.

Ställande under gång 20 p

Här kan du välja att köra med eller utan koppel. Kör du med koppel så säger du ditt kommando till hunden och då stannar du med, kopplar loss hunden och ger kommando för att stanna kvar och går sedan ut de ca 10 meterna. Där skall du stå i 15 sekunder, vilket är ganska länge. Därefter återgår du till hunden och på kommando sätter du hunden.

Är hunden utan koppel blir momentet mer likt det svenska förutom att du får lov att använda både röst och händer för att få stopp på hunden. Det här momentet tränar egentligen mer att hunden står helt still länge på avstånd ifrån dig än att stanna snabbt.

Hopp 20 p

Hoppet är identiskt med det svenska hoppet i lydnadsklass I och appellklass innan 2007. Hund och förare står på lagom avstånd ifrån hindret, föraren kommenderar hopp och springer därefter efter hunden och upp vid sidan för att avsluta med fot ca 5 meter efter hindret.

Fjärrdirigering 30 p

Här skall hunden läggas ner vid sidan, föraren avlägsnar sig ca 3 steg och skall därefter sätta upp hunden och sedan lägga den ner. Domaren står i stort sett snett bakom hunden och ganska nära för att kunna se om hunden flyttar bakdelen. Hunden skall läggas med ändan på en linje.

Inkallning 30 p

Inkallningen har fokuserat på att hunden skall komma till föraren och göra en ingång men det finns inget krav på att hunden skall kunna stanna kvar. Du ber helt enkelt domaren hålla din hund i halsbandet och hunden står upp. Sedan går du iväg 10 meter och kallar in din hund. Du får lov att sätta din hund och göra hela momentet som i Sverige men kan inte hunden sitta still så blir det noll poäng.

Vittringsapportering 20 p

Momentet är likt det vi har i lydnadsklass III. Samma upplägg men avståndet är bara ca 5 meter. Efter att du har skickat hunden får du lov att ge fler kommandon utan neddrag, men du vet inte vilken pinne som är den rätta men tvekar hunden kan du hjälpa den. Hunden skall apportera in rätt pinne men det krävs ingen korrekt ingång med avlämning utan det räcker med att hunden lägger pinnen i handen på föraren.

Platsliggning 20 p

Momentet får utföras med maximalt 6 hundar. De skall ligga i 1 minut på 15 meters avstånd. Det görs inget avdrag för ljud men hunden skall inte lämna sin plats.

Helhetsintryck 10 p

Bedöms likt Sverige.

Första pris får man med 150 p.

Ett förstapris=LPI.

I lydnadsklass II, 1 första pris=LPII.

I lydnadsklass III, 3 förstapris =

Lydnadschampion.

I Danmark måste du ha en tävlingsbok där sekreteraren och domaren skall fylla i ditt resultat. Boken skall följa hunden under hela tävlingskarriären. Samma sak gäller för Rallylydnaden som i Danmark redan är officiell.

I Danmark arrangeras lydnadstävlingar av antingen Dansk Kennelklub eller rasklubbar. Vår Brukshundklubb finns inte. Lydnadstävlingar arrangeras ofta i samband med utställningar. För att tävla i Danmark behöver du ha vaccinerat din hund mot rabies, vara medlem i SKK eller SBK men du behöver inte vara medlem i någon dansk klubb. Om du har tävlat i elit lydnad i Sverige måste du i Danmark tävla i samma klass. I övrigt måste du börja i lydnadsklass I även om du i Sverige har tävlat i III:an. Det är ganska dyrt att tävla i Danmark, startavgiften är 350 DKR. Till detta skall läggas broavgiften, så en tusenlapp kostar en utflykt till vårt grannland.

Kirsten Wretstrand